

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Філологічний факультет
Кафедра української літератури та
компаративістики

Силабус навчальної дисципліни
ТЕХНІКИ КОМУНІКАТИВНОГО ВПЛИВУ

Рівень вищої освіти:	Третій (освітньо-науковий)
Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки доктор філології
Спеціальність:	B11 Філологія
Освітньо-професійна програма:	«Філологія»
Семестр, рік навчання:	1 семестр, 2 рік
Статус дисципліни	Вибіркова
Обсяг:	6 кредитів ЄКТС, 90 годин, лекційних занять – 12 годин, практичних занять – 12 години, самостійна робота – 66 годин
Мова викладання:	Українська
День, час, місце:	Відповідно до розкладу
Викладач:	Тетяна Юріївна КОВАЛЕВСЬКА , доктор філологічних наук, професор кафедри української мови та мовної підготовки іноземців
Контактна інформація:	tetiana.kovalevskaya@gmail.com
Робоче місце:	Французький бульвар, 24/26, кафедра української мови та мовної підготовки іноземців (ауд. 86)
Консультації:	Щосереди: 13.00–14.30
Передреквізити:	Знання української мови
Постреквізити:	Підготовка здобувачів до самостійної наукової роботи
Мета навчальної дисципліни:	Формування спеціальних компетентностей з мовознавчих досліджень
Завдання навчальної дисципліни:	• формування вмінь і навичок емпатичної і водночас – коректної впливової комунікації; • вміння здійснювати систематизацію та лінгвістичну реконструкцію всього спектру сугестивних дискурсів; • формування навичок застосовування прийомів

	сугестії та виокремлення відповідних деструктивних елементів вербальної і невербальної комунікації; • формування вмінь корекції деструктивної поведінки особистості/колективу та застосовування екологічних засобів впливу на індивідуальну і масову свідомість; • усвідомлення феномену впливу як комплексного динамічного явища; • класифікація основних знань і факторів, що формують вплив; • ознайомлення зі специфікою та структурою вербального і невербального впливу, з його екстралінгвальними факторами та різноманітними методами аналізу впливових дискурсів; • усвідомлення зв'язків комунікативної і мовленнєвої сугестії з іншими технологіями впливу на індивідуальну та масову свідомість.
Очікувані результати навчання:	У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен 1) знати: • фундаментальні нейрофізіологічні, психологічні та лінгвістичні фактори, що зумовлюють комплексну природу впливу; • основні характеристики, типи і найпоширеніші техніки комунікативного і мовленнєвого впливу як специфічного складника комунікації; • основні впливові стратегії й тактики мовленнєвого спілкування та фактори їх оптимізації; • визначальні екстралінгвальні складники впливової комунікації (паравербальні, проксемічні, гаптичні, психоментальні, інформаційно-структурні та ін.); • основні наукові парадигми дослідження впливової комунікації; • проблематику екологічності та деструктивності комунікативного впливу; • відповідний термінологічний апарат; 2) вміти: • виявляти актуальні вербальні, паравербальні, нейрофізіологічні, психологічні та інші складники впливових ефектів комунікації; • орієнтуватися в методах аналізу сугестогенних

	дискурсів; • застосовувати у власній комунікативній діяльності відповідні впливові стратегії і техніки вербального та невербального спілкування; • здійснювати комплексну оцінку тексту / дискурсу в аспекті його сугестивності; • укладати сугестійно марковані тексти; • ідентифікувати лексичні, граматичні та стилістичні зони впливу у мовленнєвих повідомленнях; • дотримуватися норм емпатичної коректної комунікації; • використовувати стратегії захисту від некоректного впливу.
Зміст навчальної дисципліни:	Змістовий модуль 1. Природа та складники комунікативного впливу Тема 1. Історичні основи і складники сугестії. Вплив як комплексна категорія (нейрофізіологічні, психологічні та лінгвістичні фактори). Метапрограми. Тема 2. Різновиди і структурні елементи комунікативної сугестії. Тема 3. Функційні особливості нейролінгвістичної Мілтон-моделі. Поняття про гіпноз. Змістовий модуль 2. Базові техніки комунікативного впливу Тема 4. Поняття про сугестивний текст і дискурс. Поняття про патогенний текст. Тема 5. Мова як наскрізна сугестивна система. Лінгвістичні рівні впливу. Тема 6. Базові техніки комунікативного впливу. Екстралінгвальні фактори впливу.
Методи навчання:	Словесні: лекції (проблемні, лекції з аналізом конкретних ситуацій), пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; Наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), метод безпосереднього спостереження, презентація результатів власних досліджень; Практичні: індивідуальні навчально-дослідні завдання, експериментальні дослідження, моделювання ситуацій.
Рекомендована	Основна:

література:

1. Акульшин О. В., Заруба О. Г., Компанцева Л. Ф., Кудінов С. С., Слухай Н. В. Гібридна війна: технології сугестії та контрсугестії: монографія. К.: Національна академія СБ України, 2018. 235 с.
2. Кениз А.В. Комунікативні особливості сучасних інформаційних воєн: аспект патогенності. Одеська лінгвістична школа: пріоритетні напрями: колект. моногр. / за заг. ред. Ковалевської Т. Ю. Одеса: Видавець С.Л. Назарчук, 2024. С. 188-199.
3. Ковалевська Т. Ю. Мілтон-модельна ідентифікація рекламних сугестогенів. Матеріали міжвузівської науково-практичної конференції «Сучасна філологія: теорія та практика». К.: Нац. Акад. СБУ, 2018. С. 93-103.
4. Кутуза Н. В. Комунікативна сугестія в рекламному дискурсі: психолінгвістичний аспект: монографія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. 736 с.
5. Слухай Н. Сугестивна лінгвістика: лінгвістичне програмування поведінки людини навч.-метод. посіб. для аспірантів: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : ВД Дмитра Бураго, 2019. 247 с..
6. Труба Г. М. Особливості реалізації бурлескної метамовної комунікативної особистості освітянина в інформаційному суспільстві. *Записки з українського мовознавства*: Вип. 32.: 3б. наук. праць = Opera in linguistica ukrainiana: Fascicullum 32. / Головний ред. Т.Ю. Ковалевська. Одеса: Видавець С.Л. Назарчук, 2025. С. 379-388.
7. Чалдіні Р. Психологія впливу. К.: Книжковий кліб сімейного дозвілля, 2020. 608 с.
8. Щербак О. В. Впливова динаміка лінгвосеміотичних кодів у рекламному дискурсі: дис. ... канд. філол. наук, Одеса, 2018. 195 с.
9. Kovalevska A. V. Language Milton-model Analysis in Political Discourse. *Філологічні трактати*. Том 12. № 2. Суми, 2020. С. 17-189.
10. Kovalevska A., Kovalevska T., Kutuza N., Lakomska I. Suggestion Algorithm in Advertisement Megadiscourse: Hypnotic Inductors Systematics. *Journal of Language and Linguistic Studies*. 17(Special Issue 2), 2020. (Turkey). Pp. 1294 – 1307.

Додаткова

	1. Грін Роберт. 48 законів влади. Харків: КСД, 2024. 605 с. 2. Климентова О.В. Вербальна сугестія та емоції (на матеріалі українських молитов): монографія. К.: КНУ, 2012. 371 с. 3. Ковалевська А. Сугестія та сугестивні тексти: витоки і специфіка. <i>Одеська лінгвістична школа: у просторах інтерпретацій</i> : колект. моногр. / за заг. ред. Ковалевської Т. Ю. Одеса, 2017. С. 123-134. 4. Ковалевська Т.Ю. Техніки комунікативної сугестії в нейролінгвістичному програмуванні. <i>Записки з українського мовознавства</i>. Одеса, 2014. Вип. 21. С. 123-146. 5. Ковалевська Т.Ю. Комунікативні аспекти нейролінгвістичного програмування. Одеса: Астропринт, 2008. 344 с. 6. Ковалевська Т. Ю., Швець Ю. В. Нейролінгвістична природа густаторних предикатів. <i>Записки з українського мовознавства</i>: Вип. 32.: 3б. наук. праць = Opera in linguistica ukrainiana: Fascicullum 32. / Головний ред. Т.Ю. Ковалевська. Одеса: Видавець С.Л. Назарчук, 2025. С. 296-305. 7. Ліщинська Н. Патогенний текст як засіб масової маніпуляції. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/6713 8. Kovalevska A. Suggestion and Suggestive Texts in the Information Society: Core Characteristics. <i>Актуальні проблеми державного управління</i> : зб. наук. пр. ОРІДУ. Вип. 3 (71). Одеса, 2017. С. 85-98. 9. Mesmer F.-A. Mémoire sur la découverte du magnétisme animal, Paris: Allia, 2006. 209 p. 10. Truba, H., Klymkova, I., Proskurnia, A., Krasilova, Y.M., Ulishchenko, V.V. Psycholinguistic matrix of image formation: case study of educational network discourse. <i>Salud, Ciencia y Tecnologia - Serie de Conferencias</i>, 2024, 3:690. P. 1- 11. URL: https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=9872426
Оцінювання:	У ході поточного контролю аспірант може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля, контрольну роботу за кожним змістовим модулем, а також максимальну оцінку (20 балів) за індивідуальне самостійне завдання. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Здобувач одержує підсумкову оцінку,

	якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 і більше балів. Якщо за результатами поточного контролю аспірант набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів отримати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.
ПОЛІТИКА КУРСУ: <i>Відвідування занять</i> <i>Регуляція пропусків</i>	Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись онлайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови навчання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozenya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf).
<i>Дедлайни та перескладання</i>	Слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перескладання відбувається відповідно до «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова» (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf)
<i>Політика академічної доброчесності</i>	Регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf)
<i>Використання електронних пристроїв на занятті</i>	Під час занять не дозволяється користуватися мобільними телефонами, які попередньо мають бути переведені у беззвучний режим. Електронні пристрої використовуються лише за наявності відповідної вимоги в навчальному завданні.
<i>Комунікація</i>	Всі робочі оголошення розміщуються в Google Class. Аспіранти мають регулярно перевіряти повідомлення і вчасно на них реагувати.

